

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

**DE KWALITEIT VAN VOOR- EN VROEGSCHOOLSE EDUCATIE IN DE
GEMEENTE EMMEN IN SCHOOLJAAR 2015-2016**

Onderzoeksnummer : 286218
Datum vaststelling : 30-09-2016

Inhoud

Voorwoord	5
1 Samenvatting van de belangrijkste oordelen	7
2 Inleiding	9
3 Vve in de gemeente Emmen	11
4 De oordelen over de voor- en de vroegscholen	19
5 Conclusies	33
6 Reactie van de gemeente	37

Voorwoord

In de periode 2007-2012 heeft de Inspectie van het Onderwijs een landelijke bestandsopname uitgevoerd naar de kwaliteit van voor- en vroegschoolse educatie (vve). Daarna is het signaalgestuurde toezicht op vve in de kleine en middelgrote gemeenten in werking getreden.

Voor de periode 2012-2015 hebben het Rijk en de 37 grote steden (G37) afspraken gemaakt om ervoor te zorgen dat zoveel mogelijk kinderen met een taalachterstand gebruik kunnen maken van hoogwaardige onderwijsvoorzieningen. In deze afspraken staan kwalitatieve en kwantitatieve doelstellingen voor de voor- en vroegschoolse educatie. Daarbij is afgesproken dat de inspectie in 2013 en 2015 een monitor uitvoert om de kwaliteit van vve op gemeentelijk niveau, op voorscholen en op vroegscholen (groep 1 en 2 van basisscholen) in beeld te brengen. Dit rapport beschrijft de kwaliteit van vve in de gemeente Emmen aan het einde van de monitorperiode in schooljaar 2015-2016.

De hoofdinspecteur primair onderwijs,
Dr. A. Jonk

1 Samenvatting van de belangrijkste oordelen

In de gemeente Emmen is de kwaliteit van het gemeentelijk beleid voor voor- en vroegschoolse educatie grotendeels op orde. De gemeente voldoet aan de wettelijke eisen en is op onderdelen een voorbeeld voor anderen. Op een enkel onderdeel is verbetering mogelijk.

Het gemeentelijk vve-beleid kenmerkt zich door:

Voorbeelden voor anderen

- Ouders (indicator 1a4)
- Vve-coördinatie (indicator 1b)
- Gemeentelijk subsidiekader (indicator 2b)

Voldoende oordelen

- Doelgroepdefinitie (indicator 1a1)
- Bereik (indicator 1a2)
- Toeleiding (indicator 1a3)
- Vve-programma (indicator 1a5)
- Externe zorg (indicator 1a6)
- Interne kwaliteitszorg voor- en vroegscholen (indicator 1a7)
- Doorgaande lijn (indicator 1a8)
- Resultaten (indicator 1a9)
- GGD-rapport (indicator 2a)
-

Verbeterpunt

- Systematische evaluatie en verbetering op gemeentelijk niveau (indicator 1c)

De kwaliteit van de uitvoering van voor- en vroegschoolse educatie op de twee onderzochte voorscholen en de onderzochte twee vroegscholen in de gemeente Emmen laat het volgende beeld zien:

- De condities waaronder vve wordt uitgevoerd zijn op orde. Er is hard gewerkt aan verdere professionalisering van de pedagogisch medewerkers.
- Ouders worden op verschillende manieren betrokken bij de educatie aan hun kind. Ouders waarderen dit. Wel kan de ouderparticipatie verbeterd worden en liggen er mogelijkheden om ouders te stimuleren thuis activiteiten te doen met hun kinderen.
- In het vve-aanbod, het pedagogisch klimaat en het educatief handelen zijn grote stappen gezet door zowel de voorscholen als de vroegschool. Er is sprake van een doelgerichte werkwijze. De inrichting van de ruimtes zorgt ervoor dat de peuters en kleuters spelenderwijs ervaringen kunnen opdoen en hun woordenschat vergroten. Bij de voorschool is een aantal indicatoren als verbeterpunt aangemerkt.
- Er is sprake van een cyclische zorgstructuur.
- Er is op de voorscholen een systeem voor kwaliteitszorg ingericht en ook de vroegschool werkt gericht aan het verbeteren van de educatie aan kleuters. Het evalueren van opbrengsten verdient verbetering.
- De doorgaande lijn tussen de voor- en vroegschool wordt gekenmerkt door coördinatie en een warme overdracht. Er zijn aanzetten zichtbaar van meer inhoudelijke afstemming bijvoorbeeld van het, pedagogisch handelen, ouderbeleid en begeleiding en zorg.

De voor- en vroegscholen hebben van tevoren de kwaliteit van hun eigen voor- of vroegschoolse educatie geëvalueerd. Drieëntwintig voorscholen en dertien vroegscholen hebben daarvoor de vragenlijst ingevuld. Daaruit komen de volgende waarderungen naar voren:

- Het grootste deel van de voorscholen geeft zelf aan dat de condities op orde zijn. Het ouderbeleid van zowel de voorscholen als de vroegscholen zijn volgens eigen inzichten deels nog te verbeteren. Het beeld is divers. Voor de voorscholen is het informeren van de ouders een voorbeeld voor anderen (90%). Dat geldt niet voor de ouderparticipatie wat voor verbetering vatbaar is. Op tweederde van de vroegscholen blijkt dit ook het geval te zijn.
- De doelgerichtheid van het programma en de inrichting van de ruimte komen in de vragenlijsten van de voorscholen als voorbeeld voor anderen naar voren. De vroegscholen verschillen in de eigen waarderungen; er zijn verbeterpunten en goede voorbeelden. Wel geven de vroegscholen aan dat het aanbod in moeilijkheidsgraad oploopt en er gedifferentieerd wordt.
- De begeleiding is voor de voorscholen veelal een verbeterpunt. Het signaleren van zorgpeuters is daarbij een uitzondering aangezien deze indicator (D2.1) als voldoende uit de vragenlijsten naar voren komt. De begeleiding vanuit de vroegscholen is deels aangemerkt als voldoende en deels als voorbeeld voor anderen.
- Zowel de voorscholen als de vroegscholen geven aan dat de resultaten van voor- en vroegschoolse educatie te verbeteren zijn. Tevens hebben de voorscholen het planmatig werken aan verbetermaatregelen als aandachtspunt aangemerkt.
- Er is coördinatie tussen de voor- en vroegscholen aanwezig. De overige onderdelen van de doorgaande lijn zijn divers beoordeeld, waarbij nog veel te verbeteren is. De mogelijkheden voor verdere verbetering liggen in de inhoudelijke afstemming van het pedagogisch handelen, het ouderbeleid en de zorg en begeleiding.

Het beeld van de kwaliteit van vve in de gemeente Emmen is positief. Zowel op gemeentelijk niveau als op de locaties zijn stappen gezet om de kwaliteit van vve te verbeteren. Afgezet tegen de uitkomsten van de meting in 2013 en de bestandsopname in 2011 is een grote kwaliteitsslag gerealiseerd.

Het is aan de gemeente Emmen, de voorschool organisaties en de schoolbesturen gezamenlijk om deze kwaliteit, al dan niet in Kindcentrumverband, de komende jaren vast te houden en waar nodig verder uit te bouwen en te versterken.

2 Inleiding

Dit rapport is het verslag van een onderzoek van de Inspectie van het Onderwijs naar de kwaliteit van de voor- en vroegschoolse educatie (vve) in de gemeente Emmen in schooljaar 2015-2016. Voor meer informatie hierover zie www.onderwijsinspectie.nl/onderwijssectoren/voor-en-vroegschoolse-educatie.

De opbouw van het rapport is als volgt:

Het rapport begint met een beeld van het vve-beleid op gemeentelijk niveau. Daarin wordt ingegaan op de ontwikkeling van de gemeente sinds de bestandsopname en de relatie met de bestuursafspraken tussen het Rijk en de gemeente Emmen (paragraaf 3.1) Daarna wordt een overzicht gegeven van de voor- en vroegscholen in de gemeente (paragraaf 3.2) en van de door de gemeente aangeleverde vve-documenten (paragraaf 3.3). Tevens geven wij in dit hoofdstuk een oordeel over het gemeentelijk vve-beleid (paragraaf 3.4). De basis van deze beoordeling is een digitale vragenlijst die de gemeente heeft ingevuld. Wij hebben deze vragenlijst geverifieerd aan de hand van de aangeleverde documenten en in een gesprek met betrokkenen van de gemeente. Ook de voor- en vroegscholen in de gemeente hebben een digitale vragenlijst ingevuld.

De inspectie heeft in de gemeente Emmen twee voorschoollocaties en twee vroegschoollocaties bezocht om de antwoorden op de vragenlijsten te verifiëren. De resultaten van de locatiebezoeken worden in hoofdstuk 4 toegelicht en de oordelen van de inspectie worden vergeleken met de resultaten van de vragenlijsten. Deze staan in paragraaf 4.2 in de vorm van overzichtstabellen met daarin de waarderingen op basis van eigen antwoorden van de locaties per kwaliteitsaspect (uitkomsten digitale vragenlijst)

Hoofdstuk 5 bevat de conclusies over de kwaliteit van vve in de gemeente Emmen. In hoofdstuk 6 geeft de gemeente een reactie op de bevindingen van de inspectie.

Bij de beoordeling wordt gewerkt met een vierpuntsschaal:

1. *Staat in de kinderschoenen: verbeteringen zijn dringend nodig.*
Deze kwalificatie geeft aan dat echt iets verbeterd dient te worden.
2. *Enigszins ontwikkeld: verbeteringen zijn nodig*
Deze kwalificatie geeft aan dat het wenselijk is dat iets verbeterd wordt.
3. *Voldoende*
4. *Goed ontwikkeld: een voorbeeld voor anderen.*
Deze kwalificatie geeft aan dat dit aspect in orde is, en wel op een zodanige manier dat anderen hiervan kunnen leren.

3 Vve in de gemeente Emmen

De gemeente Emmen heeft een digitale vragenlijst ingevuld. De digitale vragenlijst levert de volgende informatie:

- Een lijst met de vve-documenten die de gemeente heeft aangeleverd: zie paragraaf 3.3
- Een beoordeling van het gemeentelijk vve-beleid : zie paragraaf 3.4.

3.1 Ontwikkeling van vve in gemeente Emmen sinds 2013

Het schooljaar 2012-2013 is een moeizaam jaar geweest voor de verdere ontwikkeling van vve in gemeente Emmen. Dat heeft tot gevolg gehad dat de uitvoering van vve in de gemeente een forse stap achteruit heeft gezet. Ook voor de vve-coördinatie door de gemeente Emmen heeft dat negatieve gevolgen gehad. Eind 2013 heeft de gemeente de ontwikkeling van vve opnieuw opgepakt.

Na een stagnatie van de vve-ontwikkeling in de gemeente Emmen zijn vanaf 2013 vele beleidsmaatregelen in gang gezet.

Zo heeft de gemeente voor alle peuters van 2,5 tot 4 jaar gratis peuteropvang georganiseerd, waarbij vve wordt aangeboden. Alle peuters krijgen daarbij 4 dagdelen in de week voorschoolse educatie . Een voorwaarde is wel dat de ouders actieve betrokkenheid tonen bij de ontwikkeling van hun kind. Daarnaast is een actievere toeleiding in gang gezet en is de doelgroepdefinitie verruimd met sociale omgeving van het kind.

Inmiddels heeft een groot deel van de pedagogisch medewerkers in de gemeente een opleiding afgerond voor 3F niveau Nederlandse taal en zijn alle voorscholen door de GGD bezocht. Tijdens het vorige onderzoek van de inspectie bij gemeente Emmen in 2013 vond onderzoek door GGD bij de voorscholen niet plaats, onder andere vanwege het ontbreken van de 3F kwalificatie van de pedagogisch medewerkers.

De gemeente is verder aan het onderzoeken in hoeverre creativiteit naast het aanbod voor Nederlandse taal, rekenen, motorisch en sociaal emotionele ontwikkeling, toegevoegd kan worden. Ook heeft de gemeente resultaatafspraken gemaakt met de voor- en vroegscholen.

De gemeente is actief betrokken bij de ontwikkeling van vve binnen haar gemeente. Dit blijkt onder meer uit een bestuurlijk overleg dat wordt voorgezeten door de wethouder. Daarnaast zijn er andere overleggremia voor onder meer zorg, afstemming jeugdbeleid en de uitvoering van vve.

3.2 Overzicht van de voor- en de vroegscholen in gemeente Emmen

Voorafgaand aan de digitale vragenlijst hebben wij de gemeente gevraagd naar een overzicht met de vve-peuterspeelzalen en –kinderdagverblijven (dus: de voorscholen) en de bijbehorende vroegscholen (de vve-basisscholen). Alle locaties hebben een digitale vragenlijst gekregen en onderstaande (voor)scholen zijn ook bezocht.

Tabel 3.1: Overzicht van de bezochte voor- en vroegscholen in de gemeente Emmen.

Voorschool: Peuterspeelzaal/kinderdagverblijf	Vroegschool: Basisschool
--	-----------------------------

R.K./P.C. Jenaplanbasisschool Kristalla	Peuterspeelzaal Kristalla
O.B.S. Angelslo	Voorschool O.B.S. Angelslo (voorheen Pipeloentje)

3.3 Lijst met de vve-documenten die de gemeente heeft aangeleverd

Ter onderbouwing van de antwoorden van de vragenlijst heeft de gemeente de volgende beleidsdocumenten toegestuurd of aangereikt tijdens of na het gesprek met de inspectie:

- Hoofdlijnennotitie ontwikkeling en onderwijs.
- Eindrapportage ouderpartnerschap Emmen en Borger-Odoorn.
- Plan van aanpak ouderpartnerschap Emmen.
- Onderzoek voorscholen gemeente Emmen (oktober 2015).
- Notitie instellen van het vakkenniscentrum voorschoolse educatie.
- Convenant *"Resultaatafspraken vve in de gemeente Emmen"*.
- Plan van aanpak opbrengstgericht werken Gemeente Emmen.
- Convenant *"Proces van signalering, toeleiding en plaatsing vve"*.
- Brief gemeente over standpunt onderzoek voorscholen en implementatie voorschoolse educatie 2016.
- Brief college een de gemeenteraad over Kindcentra 2020.
- Bezwaarschrift inzake voorscholen.
- Bestuursakkoord voor de sector primair onderwijs (juli 2014).
- Beleidsregel subsidiëring voorschoolse educatie 2015.
- Beleidsregel subsidiëring voorschoolse educatie 2016.
- Analyse ouderpopulatie sept 2015.
- Kwaliteitskader voorschoolse educatie Emmen, december 2015.
- Brief *"Begeleiding traject kwaliteitsontwikkeling dorgaande leerlijn"* (november 2015).
- Bestuursafpraak G4/G33 – Rijk *"Effectief benutten van vve en extra leertijd voor jonge kinderen"* (maart 2012).
- Werkproces *"Vroeg erbij"* (november 2011).
- Taalniveau 3F gemeente Emmen (februari 2016).
- Samen vroeg erbijin Emmen (werkwijze (april 2016).
- Stedelijke coördinatie voorscholen en basisscholen Emmen (september 2015).
- Protocol indicatiestelling voorschoolse educatie.
- Monitoringskaart protocol indicatiestelling voorschoolse educatie.
- Monitoringskaart , instelling voorschoolse educatie.

3.4 Het gemeentelijke vve-beleid

In deze paragraaf geven wij onze bevindingen weer over het gemeentelijk vve-beleid.

Per domein wordt weergegeven op welke punten wij het gemeentelijk beleid en uitvoering als voldoende ('3') beoordelen, waar wij nog verbeterpunten zien, zowel zonder ('2') als met ('1') afspraken en op welke punten wij de gemeente als een voorbeeld voor anderen zien ('4'). Het kan voorkomen dat wij voor een bepaalde indicator geen oordeel geven (GO).

Wij baseren onze bevindingen op onze verificatie van de digitale vragenlijst door middel van documentenanalyse, gesprekken met betrokkenen en informatie uit locatiebezoeken. Waar onze bevindingen afwijken van het beeld uit de digitale vragenlijst van de gemeente, wordt dit vermeld en onderbouwd.

Tabel 3.2: De beoordeling van het gemeentelijk vve-beleid

Het gemeentelijk vve beleid - <naam gemeente>		1	2	3	4	GO
1A1	Definitie doelgroepkind			•		
1A2	Bereik			•		
1A3	Toeleiding			•		
1A4	Ouders				•	
1A5	Integraal vve-programma			•		
1A6	Externe zorg			•		
1A7	Interne kwaliteitszorg van de voor- en vroegscholen			•		
1A8	Doorgaande lijn			•		
1A9	Resultaten			•		
1B	Vve-coördinatie op gemeentelijk niveau				•	
1C	Systematische evaluatie en verbetering van vve op gemeentelijk niveau		•			
2A	GGD-rapport			•		
2B	Gemeentelijk subsidiekader				•	

De inspectie publiceert jaarlijks ook een oordeel over het toezicht dat door de gemeenten op de kinderopvang en peuterspeelzalen wordt uitgevoerd. Voor meer informatie hierover zie www.onderwijsinspectie.nl/onderwijs/Kinderopvang.

Toelichting:

'1' Verbeterpunten met een afspraak

Er zijn geen verbeterpunten met een afspraak.

'2' Verbeterpunt

1c systematische evaluatie en verbetering van vve op gemeentelijk niveau

Van een evaluatie van het eigen vve-beleid, van de afspraken, de uitvoering en van de resultaten, is nog geen sprake. De gemeente zal voor de systematische evaluatie en verbetering van vve op gemeentelijk niveau, nieuw beleid gaan ontwikkelen en opnemen in het uitvoeringsprogramma 2017 – 2018.

'3' Voldoende

1a1 Definitie doelgroepkind

In 2013 is geconstateerd dat de gemeente een definitie hanteerde voor een doelgroepkind, waaronder zowel de peuters als de kleuters vallen. Met deze definitie vallen kinderen waarvan beide ouders minder dan twee jaar vervolgonderwijs hebben genoten, het kind een geconstateerde ontwikkelingsachterstand heeft, of pedagogische onmachtige ouders, mate van stimulerende omgeving, of achtergrond ouders (niet Nederlands spreken). In haar beleid zoals beschreven in "Kwaliteitskader voorschoolse educatie Emmen" is hiervan een analyse gemaakt en is de visie beschreven. Onlangs hebben de schoolbesturen aan de gemeente Emmen laten weten geen behoefte (meer) te hebben om deze definitie ook toe te passen op de kleuters van de groepen 1 en 2 van de basisschool. Dit houdt in dat deze indicator als voldoende (3) wordt beoordeeld en niet meer als voorbeeld voor anderen (4).

1a2 Bereik

De gemeente Emmen weet hoeveel kindplaatsen er gerealiseerd dienen te worden. Dit aantal is op basis van de eigen doelgroepdefinitie namelijk circa 467 (1 oktober 2014).

Uitgaande van het aantal leerlingen in de leeftijd van 4 en 5 jaar op de basisscholen in de gemeente Emmen per 1 oktober 2009, zou dat $0,75 \times 378 = 284$ plaatsen betekenen. Het gerealiseerde aantal kindplaatsen is 540. Daarom is deze indicator beoordeeld met een 3 (Voldoende). Dat is een grote verbetering ten opzichte van 2013 (verbeterpunt met een afspraak 1). Op 1 oktober 2014 maakten 390 kinderen gebruik van deze plaatsen. Dat betekent dat er een beduidend groter aantal doelgroepkinderen deelneemt aan het vve-aanbod en het aantal neemt, zo geeft de gemeente aan, nog steeds toe. De gemeente heeft aangegeven hier de komende tijd flink op in te zetten (aanjaaggroep) waardoor de aanmeldingen nog verder zullen stijgen.

1a3 Toeleiding

In de gemeente Emmen heeft de GGD sinds 2014 de opdracht om systematisch de doelgroepkinderen in kaart te brengen en naar de vve-voorzieningen toe te leiden. Het gaat hier om de uitvoeringsverantwoordelijkheden voor de toeleiding naar alle voorschoolse voorzieningen waar gewerkt wordt met een vve-programma. Ook is het mogelijk dat tijdens de voorschoolse-periode de peuters alsnog geïndiceerd kunnen worden wanneer de leidsters daar signalen over hebben. De indicering verloopt dan altijd via de GGD.

De gemeente heeft, gezien het niet bereiken van een groot aantal doelgroepeuters, maatregelen genomen om de toeleiding, en daarmee de deelname, van de doelgroepkinderen te verhogen. Hiervoor zijn afspraken gemaakt met de GGD, om ruimhartiger met de toewijzing om te gaan. Daarnaast heeft de gemeente het aantal voorscholen verruimd dat vve aanbiedt. Ook zijn er op financieel vlak belemmeringen weggenomen. Zo kunnen alle kinderen in de gemeente Emmen gratis deelnemen aan het vve-aanbod mits de ouders actief participeren aan de vve-activiteiten. De gemeente verwacht hiermee een groter deel van de vve-doelgroep te kunnen bereiken.

De gemeente geeft in de door haar ingevulde vragenlijst aan, zicht te hebben op het non-bereik. Dit wordt echter niet onderbouwd door evaluaties of documenten.

1a5 Integraal vve-programma

Binnen de gemeente Emmen is afgesproken dat alle vve-voorscholen werken met een integraal vve-programma, waarbij is aangesloten bij de SLO-doelen. Ook voor het gebruik van aanvullende programma's in de voorscholen zijn afspraken gemaakt. Hiervoor geldt dat aangesloten wordt bij de door NJI goedgekeurde programma's. Deze afspraken liggen vast in het subsidiekader van de gemeente. Met de basisscholen zijn dergelijke afspraken niet gemaakt.

Verder is in het subsidiekader beschreven dat er een observatiesysteem gehanteerd dient te worden. Voor de voorscholen is een afspraak gemaakt voor een bepaald observatiesysteem. Voor de vroegscholen is een dergelijke afspraak niet gemaakt. Dit is een verbetering ten opzichte van het onderzoek in 2013. Toen was het een verbeterpunt, nu is deze indicator als voldoende beoordeeld.

1a6 Externe zorg

In het document "Samen vroeg erbij... in Emmen", is aangegeven op welke wijze de gemeente de externe zorg heeft georganiseerd. Daarbij speelt het CJG, een centrale rol voor zowel de coördinatie als het uitrollen van de procedure en terugkoppeling aan de ouders. Ook de tweede lijn (Yorneo) is hierbij betrokken. Dit

betekent dat ten opzichte van het onderzoek in 2013, deze indicator verbeterd is. Hiermee is een duidelijke verbinding gelegd tussen de voorschoolse voorzieningen en de zorgstructuur. Het document is sinds april 2015 vastgesteld en gezien de korte tijd waarmee de gemeente met deze opzet werkt, heeft er nog geen evaluatie van de werkwijze plaats gevonden.

1a7 Interne kwaliteitszorg voor- en vroegscholen

De gemeente Emmen heeft in het document "Kwaliteitskader voorschoolse educatie Emmen" en in haar subsidiekader, (die is uitgewerkt in de beleidsregels) aangegeven aan welke eisen de kwaliteitszorg zowel bij de voorscholen als bij de vroegscholen moet voldoen. Daarin is ook een voorwaarde gemaakt dat de voorschool gekoppeld is aan een vroegschool naast de vve-coördinatie, het begeleiden van de kwaliteit van de voorschool en groepen 1 en 2 en planmatige uitvoering van verbeteractiviteiten.

Op dit moment loopt er een vijftal pilots voor Kindcentra. De implementatie van de afspraken verloopt via een scholingstraject tot 2018.

1a8 Doorgaande lijn

Om een doorgaande lijn tussen de voor- en vroegschool te bewerkstelligen hebben de gemeente en de houders van de vve-instellingen afgesproken dat het gemeentelijk vastgestelde overdrachtsformulier en bijbehorend protocol wordt gebruikt. In het protocol is opgenomen dat het formulier altijd mondeling toegelicht wordt door de voorschool naar de vroegschool en ook overgedragen wordt, indien ouders daar toestemming voor hebben gegeven.

Overige onderdelen van de doorgaande lijn, zoals afstemmen van het aanbod, omgaan met ouders zijn opgenomen in het document "Kwaliteitskader voorschoolse educatie Emmen". Er is geen afstemming voor een zelfde vve-programma. Via een vijftal pilots worden de afspraken in praktijk gebracht. Hoe breed de afspraken worden gedragen door basisscholen en voorscholen is niet duidelijk.

1a9 Resultaten

In het convenant "Resultaatafspraken Voor- en voorschoolse educatie in de gemeente Emmen" zijn de resultaatafspraken vastgelegd. In artikel drie van dit document zijn de volgende ambities beschreven:

a. Taal

- de implementatie van de doelen volgens "Taalontwikkeling van het jonge kind – de doelen" van de Stichting Leerplanontwikkeling (SLO);
- Ten minste 75% van de risicoleerlingen scoort een voldoende op de terreinen;

b. Rekenen

- de implementatie van de doelen volgens "Rekenontwikkeling van het jonge kind – de doelen" van de Stichting Leerplanontwikkeling (SLO);
- Ten minste 75% van de risicoleerlingen scoort een voldoende op de terreinen;

c. Sociaal- emotioneel

- de implementatie van de doelen volgens "Sociaal-emotionele ontwikkeling van het jonge kind – de doelen" van de Stichting Leerplanontwikkeling (SLO);
- Ten minste 75% van de risicoleerlingen scoort een voldoende op de terreinen;

d. Motoriek

- Tenminste 75% van de risicoleerlingen haalt een gemiddelde groei in de vaardigheidsscore gescreend via het Leerlingvolgsysteem bewegen en spelen (van Gelder en Stroes; dit Leerlingvolgsysteem bewegen en spelen is ontwikkeld om de bewegings- en spelontwikkeling van kinderen van 2 t/m 16 jaar te kunnen observeren en registreren.)
- Er zijn geen zwak scorende kinderen die niet zijn doorverwezen naar specifiekere zorg op het gebied van motorische vaardigheid, spelinzicht, gedrag in spelsituaties en klein-motorische vaardigheid;
- De screening vindt plaats door voor motorische remedial teaching gecertificeerde professionele medewerkers.

De Vakkennis centrum zal uit de beschikbare gegevens een rapportage met conclusies op gaan stellen. Dit is tot op heden niet gebeurd.

Hiermee heeft de gemeente de resultaatafspraken vastgelegd voor zowel de voor- als de vroegschoolse educatie. Deze indicator is gewaardeerd met een voldoende (3). Dit een forse verbetering ten opzichte van het onderzoek in 2013 waar deze indicator werd beoordeeld met een 1.

De eerste rapportage over de resultaatafspraken moet door de gemeente nog worden opgesteld.

2a De gemeente heeft geregeld dat de GGD de basiskwaliteit van de voorscholen beoordeelt

De gemeente Emmen heeft de GGD alle voorscholen laten onderzoeken op zowel de basiskwaliteit als de kwaliteit van de voorschoolse educatie. Sinds 2011 heeft de gemeente een A-status van het team Kinderopvang van de inspectie van het onderwijs. De inspectie heeft met een steekproef vastgesteld dat van de voor- en vroegscholen in Emmen ook recente GGD-rapporten beschikbaar zijn. Om deze reden is deze indicator als voldoende beoordeeld. Ook dit is een forse verbetering ten opzichte van het onderzoek in 2013 waar deze indicator werd beoordeeld met een 1.

'4' Voorbeeld voor anderen

1a4 Ouders

De gemeente hecht belang aan educatief partnerschap bij ouders. Hiervoor is een "Plan Ouderpartnerschap in de Brede Scholen" opgesteld. In dit plan zijn de concreet te behalen doelen opgenomen van de te verwachten resultaten zoals een grotere betrokkenheid van ouders bij de ontwikkeling van hun kind en bewustwording bij de (voor-)scholen van de noodzaak om de ouders goed te informeren over de ontwikkeling van hun kind. Ook heeft de gemeente een analyse van de ouderpopulatie gemaakt. De implementatie van bovengenoemd plan is onlangs gestart waarbij een extern bureau de Brede Scholen het instrument Ouderpartnerschap hebben aangereikt. De uitvoering is gericht op het stimuleren van ouders van doelgroepkinderen om thuis ontwikkelingsstimulerende activiteiten te doen die tot betere leerprestaties bij kinderen zullen leiden. Aanvullend hierop, biedt de gemeente de peuteropvang gratis voor iedere peuter aan, mits de ouders actief deelnemen aan ouderbijeenkomsten en aan de ontwikkelingsstimulerende activiteiten. Dit is de reden waarom deze indicator met een 4 (voorbeeld voor anderen) is beoordeeld. Dit is eveneens een grote verbetering ten opzichte van drie jaar geleden.

1b Vve-coördinatie op gemeentelijk niveau

De gemeente Emmen heeft op verschillende terreinen overleg met actoren voor vve. Het belangrijkste coördinatieorgaan is het "Lokaal Overleg BasisOnderwijs" (LOBO) waaraan ook de voorscholen deelnemen. Naast het LOBO is er eveneens een stuurgroep voorscholen die is ingesteld om voor elke basisschool een voorschool te realiseren. In deze stuurgroep zitten de schoolbesturen als de voorschoolse voorzieningen vertegenwoordigd. Verder zijn er coördinatie-overleggen voor onder meer zorg, intern gemeentelijk (voor afstemming met toezicht, en Jeugdbeleid) en overleg gericht op uitvoering. Het LOBO vindt eens per zes weken plaats. In het document "Stedelijke coördinatie voorscholen en basisscholen Emmen" is beschreven welke overleggen en op welk niveau de betreffende overleggen plaatsvinden. Deze indicator is in 2013 beoordeeld met een 2, verbeterpunt, maar nu met een 4, voorbeeld voor anderen.

2b Er is een gemeentelijk subsidiekader

De gemeente Emmen heeft een subsidiekader (huidige bijstelling 2016) voor de aanbieders van voorschoolse educatie in de kinderopvang en peuterspeelzaalwerk. Om in aanmerking te komen voor de subsidie, verplicht de gemeente de aanbieders om te voldoen aan de wet Kinderopvang, de kwaliteitseisen peuterspeelzalen en de WPO voor wat betreft de bestrijding van onderwijsachterstanden. Het subsidiekader is in de beleidsregels vervat (zie paragraaf 3.3 voor de betreffende documenten). . In dit subsidiekader zijn ook aanvullende voorwaarden opgenomen om segregatie in de vve-groepen tegen te gaan door de voorzieningen, ook in financieel op gezicht, laagdrempelig te maken.

4 De oordelen over de voor- en de vroegscholen

De voor- en vroegscholen hebben een digitale vragenlijst gekregen om zelf te rapporteren over de kwaliteit van vve. De vragen hebben betrekking op het vve-waarderingskader. Elke voor- en vroegschool heeft een zelfrapportage teruggekregen. Daarnaast heeft de onderwijsinspectie ter verificatie van de vragenlijsten twee voorscholen en twee vroegscholen bezocht.

In paragraaf 4.1 worden de resultaten van de locatiebezoeken door de inspectie toegelicht. Paragraaf 4.2 bevat een overzicht van de resultaten van de vragenlijst. Een overzicht van de eigen waarderings van alle vve-locaties is naar de gemeente gestuurd.

4.1 Resultaten inspectiebezoek

Wij hebben ter verificatie van de vragenlijsten twee voorscholen en twee vroegscholen bezocht. Het gaat om de helft van het aantal locaties dat in 2013 is bezocht. Het onderzoek bestond uit groepsobservaties, gesprekken en documentenanalyse.

In onderstaande tabellen staan onze oordelen in percentages van het totaal aantal bezochte vve-locaties in de gemeente. Onder iedere tabel wordt een toelichting gegeven op de oordelen.

N = het aantal locaties dat is beoordeeld.

go = er kon door de inspectie geen oordeel worden uitgerekend.

* = Deze indicator is alleen van toepassing op de voorscholen.

** = Deze indicator is alleen van toepassing op de vroegscholen.

Tabel 4.1a De beoordeling van de indicatoren: Condities

A	Tabel oordelen inspectiebezoek Emmen	Voorschool						Vroegschool					
		1	2	3	4	go	N	1	2	3	4	go	N
A0.1	Er is een recent GGD-rapport beschikbaar*	0%	0%	100%	0%	0%	2	0%	0%	0%	0%	100%	2
A2	De groepsgrootte voldoet aan de maximumeisen (voorschool)*	0%	0%	100%	0%	0%	2	0%	0%	0%	0%	100%	2
A3	Beroepskracht - kind ratio ("dubbele bezetting")	0%	0%	100%	0%	0%	2	0%	0%	50%	0%	50%	2
A4.1	De peuters volgen gedurende voldoende tijd (per week) een vve-programma op de voorschool*	0%	0%	100%	0%	0%	2	0%	0%	0%	0%	100%	2
A5.2	Alle beroepskrachten zijn toereikend gekwalificeerd (opleiding)*	0%	0%	100%	0%	0%	2	0%	0%	0%	0%	100%	2
A5.3	Alle beroepskrachten spreken voldoende Nederlands*	0%	0%	100%	0%	0%	2	0%	0%	0%	0%	100%	2
A5.4	Alle beroepskrachten zijn toereikend vve-geschoold	0%	0%	100%	0%	0%	2	0%	0%	100%	0%	0%	2
A5.5	Er is een jaarlijks vve-opleidingsplan*	0%	0%	100%	0%	0%	2	0%	0%	0%	0%	100%	2

In 2013 waren de condities waaronder vve werd uitgevoerd deels van voldoende niveau en een enkele indicator A2 (groepsmaat) was een voorbeeld voor anderen. Er waren toen drie verbeterpunten, te weten recent GGD-rapport (indicator A0.1), dubbele bezetting (indicator A3) en Nederlands spreken (indicator A5.3).

Op de onderzochte locaties zijn er nu geen verbeterpunten meer waar het de basisvoorwaarden voor vve betreft. Er zijn in de condities waaronder vve wordt uitgevoerd geen onderdelen die als een voorbeeld voor anderen zijn gewaardeerd.

Voorscholen

Bij alle voorscholen is nu een onderzoek uitgevoerd door de GGD. Daarvan is een rapportage gemaakt. Bij alle bezochte locaties zijn wettelijke verplichtingen op orde. Alle pedagogisch medewerkers hebben de taaltoets (taalniveau 3F) behaald. Dat is een forse verbetering ten opzichte van 2013 waar geen enkele pedagogisch medewerker de betreffende scholing had behaald. De overige onderdelen zijn als voldoende beoordeeld evenals in 2013.

Vroegscholen

De condities waaronder de vroegschoolse educatie wordt uitgevoerd in de groepen 1 en 2 zijn alle voldoende. Een verbetering ten opzichte van het onderzoek in 2013 toen niet voor alle vroegscholen een dubbele bezetting aanwezig was. Alle leerkrachten zijn geschoold voor vve.

Tabel 4.1b De beoordeling van de indicatoren: Ouders

B	Tabel oordelen inspectiebezoek Emmen	Voorschool						Vroegschool					
		1	2	3	4	go	N	1	2	3	4	go	N
B1	Gericht vve-ouderbeleid	0%	0%	100%	0%	0%	2	0%	0%	100%	0%	0%	2
B2	Ouders zijn vooraf adequaat geïnformeerd	0%	0%	100%	0%	0%	2	0%	0%	100%	0%	0%	2
B3	Intake	0%	0%	100%	0%	0%	2	0%	0%	100%	0%	0%	2
B4	Stimuleren om thuis ontwikkelingsstimulerende activiteiten te doen	0%	0%	100%	0%	0%	2	0%	0%	100%	0%	0%	2
B5	Participatie in vve-activiteiten in de voorschool/vroegschool	0%	0%	100%	0%	0%	2	0%	0%	100%	0%	0%	2
B6	Informereren over de ontwikkeling van hun kind	0%	0%	100%	0%	0%	2	0%	0%	100%	0%	0%	2
B7	Rekening houden met thuistaal	0%	0%	100%	0%	0%	2	0%	0%	100%	0%	0%	2

In 2013 is het ouderbeleid op de destijds onderzochte locaties op meerdere indicatoren als verbeterpunt of voldoende beoordeeld. Het belangrijkste verbeterpunt was het ontbreken van een gericht ouderbeleid (indicator B1). De intake was bij elke locatie als voldoende beoordeeld.

Voorscholen

De bezochte voorscholen hebben het ouderbeleid nu geheel op orde. Gericht vve-ouderbeleid (indicator B1), informeren van ouders (indicator B2), stimuleren om thuis ontwikkelingsstimulerende activiteiten te doen (indicator B4), participatie in vve-activiteiten (indicator B5) en informeren van de ouders (indicator B6) zijn nu alle van voldoende niveau. De voorscholen hebben verschillende manieren om

ouders te betrekken bij de activiteiten om de ontwikkeling van hun kinderen thuis te stimuleren. Voorbeelden zijn de spelinloop, de afsluitende kring, themabrieven, koffieochtenden en een thema-tas.

Vroegscholen

Ook op de onderzochte vroegscholen is het ouderbeleid nu van voldoende niveau. De scholen hebben een duidelijke communicatie naar de ouders over vve tijdens de intake. Daarnaast worden de ouders gestimuleerd om ook zelf thuis met hun kind ontwikkelingsstimulerende activiteiten te doen en nodigen ouders uit om een ochtend mee te kijken in de groep. Ouders geven aan dit zeer te waarderen.

Tabel 4.1c De beoordeling van de indicatoren: Kwaliteit van de uitvoering van vve

C	Tabel oordelen inspectiebezoek Emmen	Voorschool						Vroegschool					
		1	2	3	4	go	N	1	2	3	4	go	N
C	Kwaliteit van de uitvoering van vve												
C1.1	Een integraal vve-programma	0%	0%	100%	0%	0%	2	0%	0%	100%	0%	0%	2
C1.2	Werken met een doelgerichte planning	0%	50%	50%	0%	0%	2	0%	0%	100%	0%	0%	2
C1.3	Het activiteitenaanbod gericht op de taalontwikkeling is voldoende dekkend en geconcretiseerd	0%	0%	100%	0%	0%	2	0%	0%	100%	0%	0%	2
C1.4	Het aanbod klimt op in moeilijkheidsgraad en er wordt gedifferentieerd	0%	50%	50%	0%	0%	2	0%	0%	100%	0%	0%	2
C2.1	Het pedagogisch handelen van de pedagogisch medewerkers/leerkrachten is respectvol	0%	0%	100%	0%	0%	2	0%	0%	100%	0%	0%	2
C2.2	De pedagogisch medewerkers/leerkrachten structureren en hanteren duidelijke pedagogische gedragsgrenzen	0%	0%	100%	0%	0%	2	0%	0%	50%	50%	0%	2
C2.3	De pedagogisch medewerkers/leerkrachten stimuleren de sociale vaardigheden en de persoonlijke competenties van de kinderen	0%	0%	100%	0%	0%	2	0%	0%	100%	0%	0%	2
C2.4	De pedagogisch medewerkers/leerkrachten bevorderen de zelfstandigheid van de kinderen en tonen respect voor de autonomie van het kind	0%	0%	100%	0%	0%	2	0%	0%	100%	0%	0%	2
C2.5	De inrichting van de ruimte is aantrekkelijk, uitdagend en spel- en taal-uitlokkend	0%	50%	50%	0%	0%	2	0%	0%	100%	0%	0%	2
C3.1	Het educatief handelen van beide pedagogisch medewerkers/leerkrachten is goed op elkaar afgestemd	0%	0%	100%	0%	0%	2	0%	0%	100%	0%	0%	2
C3.2	Er worden structureel effectieve en gerichte activiteiten voor de	0%	50%	50%	0%	0%	2	0%	0%	100%	0%	0%	2

	taalontwikkeling uitgevoerd												
C3.3	De pedagogisch medewerkers/leerkrachten bevorderen de interactie met en tussen kinderen	0%	50%	50%	0%	0%	2	0%	0%	100%	0%	0%	2
C3.4	De pedagogisch medewerkers/leerkrachten stimuleren actieve betrokkenheid van de kinderen en verrijken het spelen en werken	0%	50%	50%	0%	0%	2	0%	0%	50%	50%	0%	2
C3.5	De pedagogisch medewerkers/leerkrachten bevorderen de ontwikkeling van aanpakgedrag (strategieën) bij de kinderen	0%	50%	50%	0%	0%	2	0%	0%	50%	50%	0%	2
C3.6	Het gedrag van de pedagogisch medewerkers/leerkrachten met de kinderen is responsief	0%	0%	100%	0%	0%	2	0%	0%	100%	0%	0%	2
C3.7	De pedagogisch medewerkers/leerkrachten stemmen de activiteiten af op verschillen in de ontwikkeling van de individuele kinderen	0%	0%	100%	0%	0%	2	0%	0%	100%	0%	0%	2

In 2013 waren er op meerdere onderdelen verbeteringen noodzakelijk op zowel de voor- als de vroegscholen. Dit lag met name op het gebied van een doelgerichte planning (indicator C1.2) met een opklimmende moeilijkheidsgraad (indicator C1.4). Tevens was er bij 47% van de voor- en vroegscholen de inrichting van de ruimte een verbeterpunt.

Voorscholen

De onderzochte voorscholen hebben gemiddeld genomen de kwaliteit van 2013 behouden. Op één van de bezochte voorscholen is geconstateerd dat er relatief veel verbeterpunten zijn, in het aangeboden programma (indicatoren C1.2 en C1.4), het pedagogisch klimaat (indicator C2.5) en in het educatief handelen (indicatoren C3.2, 3.3, 3.4 en 3.5). De andere voorschool heeft de vve-kwaliteit op bovengenoemde onderdelen behouden. Geen van de beoordeelde onderdelen is als een voorbeeld voor ander gewaardeerd.

Vroegscholen

De vroegscholen hebben hun kwaliteit met betrekking tot alle onderdelen voor het integraal programma het pedagogisch handelen en educatief handelen behouden. Een van de basisscholen heeft de ruimte nu uitdagend ingericht wat een verbetering is ten opzichte van 2013. Op een tweetal onderdelen is het pedagogisch handelen als voorbeeld voor anderen gewaardeerd.

Tabel 4.1d De beoordeling van de indicatoren: Ontwikkeling, begeleiding en zorg en externe zorg

D	Tabel oordelen inspectiebezoek Emmen	Voorschool						Vroegschool					
		1	2	3	4	go	N	1	2	3	4	go	N
D1.1	Volgen van de brede ontwikkeling	0%	0%	100%	0%	0%	2	0%	0%	100%	0%	0%	2

	van alle kinderen												
D1.2	De begeleiding is planmatig voor: de hele groep, de kleine (tutor)groep en het individuele kind	0%	50%	50%	0%	0%	2	0%	50%	50%	0%	0%	2
D1.3	De evaluatie van de aangeboden begeleiding en zorg	0%	50%	50%	0%	0%	2	0%	50%	50%	0%	0%	2
D2.1	De pedagogisch medewerkers/leerkrachten hebben een overzicht van de kinderen die zorg nodig hebben die de voor- resp. vroegschool niet kan leveren, en van de aard van die zorg	0%	0%	100%	0%	0%	2	0%	0%	100%	0%	0%	2
D2.2	De pedagogisch medewerkers/leerkrachten zorgen dat kinderen aangemeld worden voor externe zorg wanneer de voor- resp. vroegschool de gewenste zorg niet kan leveren	0%	0%	100%	0%	0%	2	0%	0%	100%	0%	0%	2
D2.3	De pedagogisch medewerkers/leerkrachten blijven de ontwikkeling van kinderen met extra zorg bijhouden	0%	0%	100%	0%	0%	2	0%	0%	100%	0%	0%	2

Tijdens de vorige meting in 2013 was de interne zorgstructuur, waaronder het volgen van de ontwikkelingen van de peuters, een verbeterpunt voor een aantal voor- en vroegscholen.

Voorscholen

Bij een van de voorscholen heeft er een achteruitgang in de kwaliteit van de planmatige begeleiding en de evaluatie van de begeleiding en zorg opgetreden. Dat betekent dat deze onderdelen als verbeterpunt zijn gekenmerkt. De voorscholen maken daarvoor gebruik van groepsoverzichten en groepsplannen en individuele handelingsplannen. Met name de diagnostisering van de problematiek en de planmatige aanpak vragen aandacht. De externe zorg is van voldoende niveau. Daarvoor is ook vanuit het bestuur van de voorscholen en vanuit de gemeente voldoende aandacht. Er is tijdig de juiste expertise beschikbaar. De voorscholen houden daarbij de ontwikkeling van de kinderen in voldoende mate in beeld.

Vroegscholen

Hetzelfde beeld is geconstateerd bij één van de vroegscholen. Daarbij is de kwaliteit voor de planmatige begeleiding en evaluatie van de begeleiding en zorg achteruitgegaan. Hiervoor gebruikt de school groepsplannen en groepsoverzichten en waar nodig individuele handelingsplannen. Ook hierbij geldt dat de diagnostisering van de vakinhoudelijke problematiek nog te beperkt is en onvoldoende diepgaand. Ook voor de evaluatie is het nodig aan te geven waarom een doel niet is behaald en welke vervolg er aangegeven moet worden. De externe begeleiding is van voldoende niveau. Ook hier geven de besturen van de scholen voldoende mogelijkheden om tijdige expertise in te zetten.

Tabel 4.1e De beoordeling van de indicatoren: Kwaliteitszorg binnen de voor- en vroegschool

E	Tabel oordelen inspectiebezoek Emmen	Voorschool						Vroegschool					
		1	2	3	4	go	N	1	2	3	4	go	N
	Kwaliteitszorg binnen de voor- en de vroegschool												

E1	Er is vve-coördinatie op de voor- resp. vroegschool	0%	0%	100%	0%	0%	2	0%	0%	100%	0%	0%	2
E2	De voor- resp. vroegschool evalueert de kwaliteit van vve regelmatig	0%	0%	100%	0%	0%	2	0%	0%	100%	0%	0%	2
E3	De voor- resp. vroegschool evalueren de resultaten van vve	0%	50%	0%	0%	50%	2	0%	50%	0%	0%	50%	2
E4	De voor- resp. vroegschool werkt planmatig aan vve-verbetermaatregelen	0%	0%	50%	0%	50%	2	0%	0%	50%	0%	50%	2
E5	De voor- resp. vroegschool borgt de kwaliteit van haar vve-educatie	0%	0%	50%	0%	50%	2	0%	0%	50%	0%	50%	2
E6	In de kwaliteitszorg van de vroegschool wordt ook specifiek naar vve gekeken	0%	0%	0%	0%	100%	2	0%	0%	100%	0%	0%	2

In 2013 waren er voor de voorscholen en voor de vroegscholen diverse verbeterpunten in de kwaliteitszorg. Destijds waren er aanzetten zichtbaar van verbetering, maar vooral de aanpak van verbeteractiviteiten en het borgen van de kwaliteit van voorschoolse educatie waren verbeterpunten. Tevens maakte op slechts de helft van de vroegscholen, voor- en vroegschoolse educatie in 2013 deel uit van de kwaliteitszorg.

Ontwikkelingen van de gemeente;

De gemeente is een pilot gestart met vijf besturen voor het vormen van een Kindcentrum. De ontwikkelingen daarvoor zijn in het schooljaar 2015/2016 gestart. Het is daarbij de bedoeling dat in de komende jaren de Kindcentra verder gestalte krijgen. Op het moment van het onderzoek is daardoor de kwaliteitszorg op een van de locaties niet te beoordelen aangezien de beschreven kwaliteitszorg niet de weergave is van de feitelijke situatie. De locaties waren druk doende met ontwikkelingen. Dat is de reden dat voor deze voor- en vroegschool de kwaliteitszorg niet is beoordeeld.

Op de andere locaties is geconstateerd dat het evalueren van de resultaten van vve nog in onvoldoende mate plaatsvindt. Dit laatste onderdeel is een verslechtering ten opzichte van het onderzoek in 2013.

Tabel 4.1f De beoordeling van de indicatoren: Doorgaande lijn

F	Tabel oordelen inspectiebezoek Emmen	Voorschool						Vroegschool						
		1	2	3	4	go	N	1	2	3	4	go	N	
	Doorgaande lijn													
F1	Er is vve-coördinatie tussen de voor- en vroegschool	0%	0%	100%	0%	0%	2	0%	0%	100%	0%	0%	2	
F2	Er is concreet beleid om zoveel mogelijk kinderen te laten doorstromen naar een vroegschool	0%	0%	100%	0%	0%	2	0%	0%	100%	0%	0%	2	
F3	De voor- en vroegschool zorgen voor een warme overdracht	0%	0%	100%	0%	0%	2	0%	0%	100%	0%	0%	2	
F4	Het aanbod van de voor- en vroegschool is op elkaar afgestemd	0%	0%	100%	0%	0%	2	0%	0%	100%	0%	0%	2	
F5	Het pedagogisch klimaat en het educatief handelen van de	0%	100%	0%	0%	0%	2	0%	100%	0%	0%	0%	2	

	voor- en vroegschool is op elkaar afgestemd												
F6	De manier om met de ouders om te gaan op de voor- en de vroegschool is op elkaar afgestemd	0%	100%	0%	0%	0%	2	0%	100%	0%	0%	0%	2
F7	De interne begeleiding en zorg zijn op de voor- en vroegschool op elkaar afgestemd	0%	50%	50%	0%	0%	2	0%	50%	50%	0%	0%	2

De doorgaande lijn tussen de voor- en vroegscholen in Emmen was in 2013 in de basis op orde. De verbeterpunten lagen in een verdere inhoudelijke afstemming (indicatoren F5, F6 en F7).

Voor- en vroegscholen

De gezamenlijk onderzochte voor- en vroegscholen werken in het kader van vve met elkaar samen. Er is frequent vve-overleg tussen de voor- en de vroegschool .

De gemeente Emmen stimuleert de samenwerking met de pilots op het gebied van het ontwikkelen van een Kindcentrum en bij andere locaties door (nagenoeg) in elke basisschool ruimte te creëren voor een voorschool. Daardoor zijn er betere voorwaarden voor nauwere samenwerking.

Er wordt gebruikt gemaakt van een overdrachtsformulier en een protocol met afspraken voor de warme overdracht. De pedagogisch medewerker en de intern begeleider van de basisschool zorgen ook daadwerkelijk voor een warme overdracht van de doelgroepkinderen.

Naast de samenwerking is wel geconstateerd dat er net als in 2013 ruimte is voor verbetering op de gebieden van, het pedagogisch klimaat en het educatief handelen en de wijze hoe met ouders om te gaan. Bij de helft van de bezochte locaties geldt dat er verbetering mogelijk is voor de afstemming van de interne begeleiding en zorg.

Tabel 4.1g De beoordeling van de indicatoren: Resultaten van vve

G	Tabel oordelen inspectiebezoek Emmen	Voorschool						Vroegschool					
		1	2	3	4	go	N	1	2	3	4	go	N
G1	De resultaten worden gemeten conform de gemeentelijke afspraken	0%	0%	0%	0%	100%	2	0%	50%	0%	0%	50%	2
G2	De resultaten zijn van voldoende niveau	0%	0%	0%	0%	100%	2	0%	0%	0%	0%	100%	2
G3	Verlengde kleuterperiode**	0%	0%	0%	0%	100%	2	0%	0%	100%	0%	0%	2

De indicator met een ** is alleen van toepassing op de vroegscholen.

In 2013 waren er geen resultaatafspraken op gemeentelijk niveau. Destijds zijn de indicatoren G1 en G2 daarom niet beoordeeld.

Inmiddels zijn er in de gemeente Emmen resultaatafspraken gemaakt over de voorschoolse- en de vroegschoolse educatie. Deze hebben echter geen concrete resultaat afspraken in zich. Wel is er de afspraak dat de voor- en vroegscholen

resultaten insturen naar de gemeente Emmen. Voor één van de basisscholen was dat nog niet goed geregeld.

4.2 Resultaten vragenlijst

De antwoorden van de locaties op de vragen in de vragenlijst zijn conform de werkinstructie van de inspectie vertaald naar eigen waarderings van een indicator. Het gaat hierbij nadrukkelijk niet om oordelen die door de inspectie zijn gegeven. In de onderstaande tabellen staan deze eigen waarderings weergegeven in percentages van het totaal aantal vve-locaties in de gemeente. Bij de tabellen volgt een toelichting.

N = het aantal locaties dat de vraag heeft beantwoord.

gw = er kon door de inspectie geen waardering worden uitgerekend.

* = Deze indicator is alleen van toepassing op de voorscholen.

** = Deze indicator is alleen van toepassing op de vroegscholen.

Tabel 4.2a De waardering van de indicatoren: Conditie

	Tabel waarderings vragenlijsten Emmen	Voorschool						Vroegschool					
		1	2	3	4	gw	N	1	2	3	4	gw	N
A2	De groepsgrootte voldoet aan de maximeisen (voorschool)		7	93			29						
A3	Pedagogisch medewerker - kind ratio ("dubbele bezetting")*		10	90			29		39	61			13
A4.1	De peuters volgen gedurende voldoende tijd (per week) een vve-programma op de voorschool			100			29						
A5.2	Alle pedagogisch medewerkers zijn toereikend gekwalificeerd (opleiding)			100			29						
A5.3	Alle pedagogisch medewerkers spreken voldoende Nederlands		72	14		14	29						
A5.4	Alle beroepskrachten zijn toereikend vve-geschoold*	3	24	70		3	29		39	15	46		13
A5.5	Er is een jaarlijks vve-opleidingsplan			100			29						

De indicatoren met een * zijn alleen van toepassing op de voorscholen.

Voorscholen

De condities waaronder de voorschoolse educatie wordt uitgevoerd, zijn volgens de voorscholen grotendeels van voldoende niveau. De waarderingen bij de Condities zijn voldoende (3) of verbeterpunt (2). Het was op grond van de vragen niet mogelijk om tot de waardering 'voorbeeld voor anderen' te komen.

Er is ten opzichte van de vorige meting in 2013 een lichte verbetering zichtbaar in het niveau van de Nederlandse taal van de pedagogisch medewerkers (indicator A5.3). De pedagogisch medewerkers in Emmen zijn inmiddels grotendeels getoetst en beheersen het taalniveau 3F. Verder heeft een aantal voorscholen aangegeven dat verbetering nodig is voor vve-scholing van hun medewerkers. Het positieve beeld van de voorscholen komt overeen met de oordelen die de inspectie heeft gegeven op de bezochte locaties.

Vroegscholen

Uit de vragenlijsten van de vroegscholen komt een wisselend beeld naar voren. De dubbele bezetting (indicator A3) is op tweederde van de vroegscholen van voldoende niveau. In 2013 was de dubbele bezetting eerder uitzondering dan regel. Daarnaast hebben leraren op een derde van de vroegscholen geen vve-scholing gevolgd (indicator A5.4). De inspectie heeft tijdens haar bezoeken positiever geoordeeld.

Tabel 4.2b. De waardering van de indicatoren: Ouders

	Tabel waarderingen vragenlijsten Emmen	Voorschool						Vroegschool					
		1	2	3	4	gw	N	1	2	3	4	gw	N
B1	Gericht vve-ouderbeleid		31		69		29		53	8	31	8	13
B2	Ouders zijn vooraf adequaaf geïnformeerd		7	3	90		29		39	8	53		13
B3	Intake		62		38		29		23	8	69		13
B4	Stimuleren om thuis ontwikkelingsstimulerende activiteiten te doen		59	3	28	10	29		53		39	8	13
B5	Participatie in vve- activiteiten in de voorschool/vroegschool		14		83	3	29		15	31	39	15	13

Voorscholen

De resultaten uit de vragenlijst laten een divers beeld zien. Het ouderbeleid op de voorscholen is voor tweederde van de voorscholen een voorbeeld voor anderen. Voor één derde is dat een verbeterpunt. Dit is een lichte verbetering ten opzichte van 2013. Voor de onderdelen informeren van de ouders over vve (indicator B2) is negen op de tien voorscholen een voorbeeld voor anderen. Participatie van ouders in de voorschool is eveneens voor nagenoeg alle voorscholen een voorbeeld voor anderen. De indicatoren B3 (intake) is voor het grootste deel van de voorscholen een verbeterpunt. In 2013 had een vergelijkbaar percentage de intake als verbeterpunt. Indicator B4 (stimuleren om thuis ontwikkelingsstimulerende activiteiten te doen) is voor bijna twee derde van de voorscholen een verbeterpunt. Een vergelijk met 2013 is niet te maken aangezien in 2013 deze indicator niet is bevestigd.

De inspectie heeft nagenoeg alle onderdelen als voldoende beoordeeld.

Vroegscholen

Bij een grootdeel van de bevestigde vroegscholen vraagt het ouderbeleid de nodige verbetering. Het gericht vve-ouderbeleid (indicator B1), ouders adequaat informeren (indicator B2) en ouders stimuleren om thuis ontwikkelingsstimulerende activiteiten

te doen (indicator B4). In vergelijking met de meting in 2013 is een lichte verbetering zichtbaar.

Aan de andere kant geeft het grootste deel van de vroegscholen aan dat het informeren van ouders (indicator B2) en de intake (indicator B3) een voorbeeld is voor anderen. Ook slaagt bijna 40% van de scholen er in een groot deel van de ouders te betrekken bij de voorschool (indicatoren B4 en B5), zodat het een voorbeeld voor anderen is.

De inspectie heeft tijdens de bezoeken op de vroegscholen alle indicatoren als voldoende beoordeeld.

Tabel 4.2c. De waardering van de indicatoren: Kwaliteit van de uitvoering van vve

	Tabel waarderingen vragenlijsten Emmen	Voorschool						Vroegschool					
		1	2	3	4	gw	N	1	2	3	4	gw	N
C1.1	Een integraal vve-programma			45	48	7	23		15		8	77	13
C1.2	Werken met een doelgerichte planning		21		79		23		31		61	8	13
C1.4	Het aanbod klimt op in moeilijkheidsgraad en er wordt gedifferentieerd		21	76		3	23			100			13
C2.5	De inrichting van de ruimte is aantrekkelijk, uitdagend en spel- en taal-uitlokkend		79		21		23		39		61		13

De kwaliteit van de uitvoering van vve is in beperkte mate opgenomen in de vragenlijst. Op vier indicatoren is een waardering berekend. In 2013-2014 is in de vragenlijsten alleen gevraagd naar het vve-programma (indicator C1.1) en de doelgerichte planning (indicator C1.2). De inspectie heeft in de vragenlijst van 2015 ook vragen opgenomen over het aanbod en de inrichting (indicatoren C1.4 en C2.5).

Voorscholen

De voorscholen zijn zelf positief over de bevraagde indicatoren van de kwaliteit en uitvoering van vve. Het integraal programma (indicator C1.1) en de doelgerichte planning (indicator C1.2) springen in het oog als voldoende tot voorbeeld voor anderen. Dat is een duidelijke verbetering ten opzichte van 2013. De oordelen van de inspectie bevestigen de eigen bevindingen van de voorscholen enigszins. Al zijn daar minder indicatoren als voorbeelden voor anderen gewaardeerd.

Vroegscholen

De vroegscholen zijn eveneens overwegend positief over de uitvoering van vve op de vier indicatoren. Alleen bij de doelgerichte planning (indicator C1.2) en de inrichting van de ruimte (indicator C2.5) geeft een derde deel van de vroegscholen dit aan als verbeterpunt. Op de bezochte vroegscholen zijn deze indicatoren allemaal als voldoende aangemerkt.

Tabel 4.2d. De waardering van de indicatoren: Ontwikkeling, begeleiding en zorg

	Tabel waarderingen vragenlijsten Emmen	Voorschool						Vroegschool					
		1	2	3	4	gw	N	1	2	3	4	gw	N
D1.1	Volgen van de brede ontwikkeling van alle		17	73	7	3	23		15		77	8	13

	kinderen												
D1.2	De begeleiding is planmatig voor: de hele groep, de kleine (tutor)groep en het individuele kind	97		3		23		23			77		13
D1.3	De evaluatie van de aangeboden begeleiding en zorg	17		83		23					100		13
D2.1	De pedagogisch medewerkers/leerkrachten hebben een overzicht van de kinderen die zorg nodig hebben die de voor- resp. vroegschool niet kan leveren, en van de aard van die zorg		100			23				100			13
D2.2	De pedagogisch medewerkers/leerkrachten zorgen dat kinderen aangemeld worden voor externe zorg wanneer de voor- resp. vroegschool de gewenste zorg niet kan leveren	73	10	17		23					92	8	13
D2.3	De pedagogisch medewerkers/leerkrachten blijven de ontwikkeling van kinderen met extra zorg bijhouden	3		96		23					100		13

In de vragenlijst zijn vragen opgenomen over de interne zorg (indicatoren D1.1, D1.2 en D1.3) en de externe zorg (indicatoren D2.1, D2.2 en D2.3). In de vragenlijst 2013-2014 was indicator D2.3 niet opgenomen).

Voorscholen

Op een klein deel van de voorscholen (17%) lijkt het volgen van de ontwikkeling van de peuters op grond van de ingevulde vragenlijsten een verbeterpunt (indicator D1.1). In 2013 lag dit percentage hoger op bijna de helft van de voorscholen. Dat is een grote verbetering. De evaluatie van de aangeboden begeleiding en zorg (indicator D1.3) is nagenoeg gelijk gebleven. Voor de planmatige begeleiding (indicator D1.2) is juist een sterke verslechtering waar te nemen (97%).

De inspectie komt op de bezochte voorscholen voor wat betreft de indicatoren (D1.1 en D1.3) tot hetzelfde oordeel. Voor indicator D1.2 komt zij tot een (veel) positiever oordeel. De praktijk bleek in dit geval beter dan het op grond van de ingevulde vragenlijsten leek te zijn.

De resultaten uit de vragenlijst voor de externe zorg geeft een zeer uiteenlopend beeld. Van nagenoeg geheel verbeterpunt (indicator D2.2) tot voldoende (indicator 2.1) en voorbeeld voor anderen (indicator 2.3). De inspectie ziet daar in het algemeen een meer consistent beeld van voldoende aandacht voor externe begeleiding.

Vroegscholen

De vroegscholen zijn beduidend positiever in hun oordelen dan de voorscholen. Nagenoeg alle oordelen op de indicatoren zijn voorbeelden voor anderen. Dat is ook een veel positiever beeld dan de inspectie tijdens de praktijk heeft geconstateerd. Dit is op alle indicatoren een sterke verbetering ten opzichte van de bevraging in 2013.

Tabel 4.2e. De waardering van de indicatoren: Kwaliteitszorg binnen de voor- en vroegschool

	Tabel waarderingen vragenlijsten Emmen	Voorschool						Vroegschool					
		1	2	3	4	gw	N	1	2	3	4	gw	N
E1	Er is vve-coördinatie op de voor- resp. vroegschool		10	7	83		23		15	15	62	8	13
E2	De voor- resp. vroegschool evalueert de kwaliteit van vve regelmatig		100				23		92			8	13
E3	De voor- resp. vroegschool evalueren de resultaten van vve		31		69		23		23		62	15	13
E4	De voor- resp. vroegschool werkt planmatig aan vve-verbetermaatregelen		97			3	23		31	46		23	13
E5	De voor- resp. vroegschool borgt de kwaliteit van haar vve-educatie		17		83		23		39		53	8	13
E6	In de kwaliteitszorg van de vroegschool wordt ook specifiek naar vve gekeken								8	8	76	8	13

Voorscholen

In 2013-2014 was de kwaliteitszorg van de voorschoolse educatie op meerdere indicatoren een verbeterpunt. Nu geldt dit volgens de waarderingen op grond van de vragenlijsten voor het evalueren van de kwaliteit van voorschoolse educatie (indicator E2) en planmatig werken aan vve-verbetermaatregelen (indicator E4) op (nagenoeg) alle voorscholen. Tijdens het onderzoek op de voorscholen zijn deze indicatoren als voldoende beoordeeld. Tegelijkertijd hebben de voorscholen nu meerdere indicatoren als voorbeeld voor anderen aangemerkt. De vve-coördinatie (indicator E1), het evalueren van de resultaten van voorschoolse educatie (indicator E3) en het borgen van de kwaliteit (indicator E5) is volgens alle voorscholen een voorbeeld voor anderen. Dit positieve beeld is niet in de praktijk gezien. De inspectie heeft op de bezochte voorscholen de vve-coördinatie (indicator E1) en de borging (indicator E5) als voldoende aangemerkt. Het evalueren van de resultaten van vve (indicator E3) heeft de inspectie juist als verbeterpunt of voldoende aangemerkt. Op één van de voorschool is een aantal van de indicatoren niet beoordeeld vanwege de lopende pilot voor de ontwikkeling van een Kindcetrum.

Vroegscholen

De door de vroegscholen ingevulde vragenlijsten laten eveneens een divers beeld zien met verschillende verbeterpunten voor de vroegscholen. Het grootste deel van de vroegscholen heeft vve-coördinatie (indicator E1). Zij evalueren de resultaten van vroegschoolse educatie (indicator E3), borgen de vve-afspraken en hebben vve-beleid in de kwaliteitszorg van de school geïntegreerd (indicator E6). Tweederde van de scholen heeft dit aangemerkt als voorbeeld voor anderen. Een ander deel geeft aan dat het evalueren van de resultaten (indicator E3) en het borgen van de kwaliteit van vve-educatie een verbeterpunt is. Nagenoeg alle basisscholen geven aan het evalueren van de vve-beleid (indicator E2) als verbeterpunt te zien. Op de bezochte vroegscholen zijn deze indicatoren ook divers beoordeeld. Op één van de scholen is een aantal van de indicatoren niet beoordeeld vanwege de lopende pilot.

Tabel 4.2f. De waardering van de indicatoren: Doorgaande lijn

	Tabel waarderingen vragenlijsten Emmen	Voorschool							Vroegschool						
		1	2	3	4	nvt	gw	N	1	2	3	4	nvt	gw	N
F1	Er is vve-coördinatie tussen de voor- en vroegschool			100				23			92			8	13
F2	Er is concreet beleid om zoveel mogelijk kinderen te laten doorstromen naar een vroegschool		28	7	62	3		23							
F3	De voor- en vroegschool zorgen voor een warme overdracht		17		83			23	23	23	54				13
F4	Het aanbod van de voor- en vroegschool is op elkaar afgestemd		17	31	31	21		23	23	23	39	15			13
F5	Het pedagogisch klimaat en het educatief handelen van de voor- en vroegschool is op elkaar afgestemd		10	3	17	21	49	23	31	8	8	15	38		13
F6	De manier om met de ouders om te gaan op de voor- en de vroegschool is op elkaar afgestemd		7	3	21	21	48	23	39		8	15	38		13
F7	De interne begeleiding en zorg zijn op de voor- en		17		14	21	48	23	39	8		15	38		13

vroegschool op elkaar afgestemd																			
------------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Voorscholen

De doorgaande lijn laat net als tijdens de meting in 2013-2014 enkele verbeterpunten zien. Een verbetering is waarneembaar bij de doorstroom van de voor- naar de vroegschool (indicator F2). Verder zijn er verschillen in de mate van inhoudelijke afstemming tussen de voor- en de vroegscholen (indicatoren F4 t/m F5). In bijna driekwart van de voorscholen kan deze indicator niet beoordeeld worden of is het volgens de voerschool niet van toepassing. De warme overdracht (indicator F3) is voor tweederde een voorbeeld voor anderen. Dat is een duidelijke verbetering ten opzichte van 2013.

Vroegscholen

Ook de vroegscholen hebben een vve-coördinator (indicator F1) en de helft geeft aan dat er sprake is van een warme overdracht (indicator F3). Een iets lager percentage heeft het aanbod afgestemd op de voorscholen (indicator F4). De inhoudelijke samenwerking met de voorscholen kan verbeterd worden (indicatoren F5, F6 en F7).

5 Conclusies

Wij hebben zowel op het niveau van de gemeente, als op het niveau van de afzonderlijke locaties, de kwaliteit van de voor- en vroegschoolse educatie in de gemeente Emmen beoordeeld.

De oordelen zijn gebaseerd op de antwoorden op vragenlijsten door zowel de gemeente als de vve-locaties. De antwoorden van de gemeente zijn geverifieerd in gesprekken en aan de hand van beschikbaar gestelde beleidsdocumenten. De antwoorden van de vve-locaties zijn in een beperkte steekproef van onderzoeken ter plaatse geverifieerd.

Conclusies gemeentelijk vve-beleid

De gemeente Emmen heeft samen met de voorschoolse voorzieningen en de schoolbesturen gewerkt aan het verder verbeteren van de kwaliteit van vve. De kwaliteit van vve in de gemeente Emmen is sinds de bestandsopname in 2011 en de tussenrapportage in 2013 sterk verbeterd. De gemeente voldoet nu grotendeels aan de wettelijke eisen en op onderdelen is het gemeentelijke vve-beleid een voorbeeld voor andere gemeenten.

De uitvoering van de voorschoolse educatie is belegd bij de voorschoolse organisaties. Deze organisaties voor peuterspeelzaalwerk hebben de afgelopen jaren met wisselend succes gewerkt aan het professionaliseren van de pedagogisch medewerkers en heeft daarnaast onder andere geïnvesteerd in het opbrengstgericht werken bij peuters en in de kwaliteitszorg. Deze aanpak heeft ertoe geleid dat de kwaliteit van de voorschoolse educatie in de gemeente Emmen is gestabiliseerd. Het is aan de organisatie van de voorscholen om deze verbeterpunten op te pakken.

Ook in de groepen 1 en 2 van de basisscholen is verbetering zichtbaar. Wel zijn ook bij de vroegscholen nog meerdere verbeterpunten. Daarnaast zijn er tevens indicatoren die als voorbeeld voor anderen zijn beoordeeld. Het is dan ook aan de vroegscholen zelf en de schoolbesturen om de aangegeven verbeterpunten op te pakken.

De gemeente Emmen werkt toe naar Kindcentra waarin voorscholen en basisscholen samenwerken aan een doorgaande lijn voor kinderen van 2,5 tot en met 12 jaar. Op dit moment (vanaf eind 2015) is een vijftal pilots gestart waarbij het schoolbestuur ook de voorschool aanstuurt, het is nog niet duidelijk hoe dit de komende jaren vervolgt gaat worden.

Hoe het gemeentelijke beleid ten aanzien van vve en Kindcentra er in de toekomst ook uit komt te zien: de inspectie hoopt dat de gerealiseerde kwaliteit van vve tenminste behouden blijft en op punten versterkt gaat worden.

Verbeterpunt

- Systematische evaluatie en verbetering op gemeentelijk niveau (indicator 1c)

Voldoende oordelen

- Doelgroepdefinitie (indicator 1a1)
- Bereik (indicator 1a2)
- Toeleiding (indicator 1a3)
- Vve-programma (indicator 1a5)
- Externe zorg (indicator 1a6)

- Interne kwaliteitszorg voor- en vroegscholen (indicator 1a7)
- Doorgaande lijn (indicator 1a8)
- Resultaten (indicator 1a9)
- GGD-rapport (indicator 2a)

Voorbeelden voor anderen

- Ouders (indicator 1a4)
- Vve-coördinatie (indicator 1b)
- Gemeentelijk subsidiekader (indicator 2b)

Kwaliteit van vve op de locaties en relatie tussen de bezoeken en de vragenlijsten

Oordelen inspectie

De kwaliteit van de voorschoolse educatie op de twee onderzochte voorscholen is wisselend van niveau. Op onderdelen zijn er verbeterpunten geconstateerd. Er zijn geen voorbeelden voor anderen. De verbeterpunten liggen bij zes indicatoren in de kwaliteit van de uitvoering, twee indicatoren bij de begeleiding, één indicator in de kwaliteitszorg en drie indicatoren bij de doorgaande lijn.

De twee onderzochte vroegscholen laten een positief beeld zien. Er zijn drie indicatoren als voorbeelden voor anderen aangemerkt in de kwaliteit van uitvoering en er is een zestal verbeterpunten. Twee verbeterpunten voor de begeleiding, een enkele verbeterpunt in de kwaliteitszorg en drie verbeterpunten bij de doorgaande lijn.

Vragenlijsten vve-locaties

Ons beeld komt overeen met het beeld dat de vve-locaties in Emmen zelf hebben. In de waarderingen op grond van de vragenlijsten komt ook een positief beeld ten opzichte van 2013-2014 naar voren. Op een enkel onderdeel zijn de locaties zelf positiever dan wij in de onderzoeken, terwijl ook het omgekeerde het geval is.

Wat opvalt, is dat de waarderingen van de drieëntwintig voorscholen en dertien vroegscholen uiteen lopen. Vaak is een indicator of als verbeterpunt aangemerkt of als een voorbeeld voor anderen. Dat betekent dat er voor een relatief groot deel van de voor- en vroegscholen nog mogelijkheden zijn voor verbetering.

Verbeterpunten

Uit de onderzoeken en de vragenlijsten blijkt dat de meeste verbeterpunten voor de voorscholen liggen in het ouderbeleid, het volgen van de ontwikkelingen van de peuters, de begeleiding en het evalueren van de kwaliteit van de voorschoolse educatie. De verbeterpunten voor de vroegscholen liggen in de aspecten ouderbeleid en kwaliteitszorg. Tevens vraagt de inhoudelijke doorgaande lijn tussen de voor- en vroegscholen versterking.

Relatie tussen gemeentelijk beleid en kwaliteit op de locaties

De gemeente heeft met de ontwikkelingen van de afgelopen drie jaren (vanaf 2013-2014) een grote impuls gegeven aan de kwaliteit van vve in Emmen. Belangrijke beleidswijzigingen die zijn opgepakt en tot verbetering hebben geleid, hebben betrekking op het bereik, het ouderbeleid, de externe zorg, de interne kwaliteitszorg van de voor- en vroegscholen, de resultaatafspraken, de vve-coördinatie op gemeentelijk niveau en het GGD-rapport.

De gemeente heeft de coördinatie van voor- en voerschoolse educatie verder in handen genomen. Zo geeft zij subsidie aan de voerschoolorganisaties voor de uitvoering van de voerschoolse educatie. De gemeente legt in het subsidiekader vast aan welke (kwaliteits-)voorwaarden vve de organisatie moet voldoen. Er zijn afspraken gemaakt over onder andere het aanleveren van gegevens over het bereik van doelgroepeuters, het vve-programma, ouderbeleid en de resultaten van de voerschoolse educatie. Verder heeft de gemeente de externe zorg verder ontwikkeld door afspraken te maken van externe partners die de voerschoolen kunnen helpen bij de begeleiding van de peuters. Voor de vroegscholen is dat georganiseerd via de schoolbesturen. Daarnaast heeft elke voerschool een bezoek gehad van de GGD. Geen van de voerschoolen heeft nog tekortkomingen waarop de GGD zou moeten handhaven.

De voerschoolen hebben de afgelopen jaren sterk ingezet op onder andere het professionaliseren van de pedagogisch medewerkers, het opbrengstgericht werken bij peuters, de educatieve kwaliteit en de interne kwaliteitszorg. De intern begeleiders van de vroegscholen hebben hieraan, maar ook aan de interne zorgstructuur positief bijgedragen. Dit laatste krijgt nog verder aandacht via de pilot voor het vormen van Kindcentra in de gemeente Emmen.

Ontwikkeling van kwaliteit tussen meting 2015-2016 en die van 2013-2014

Zoals gezegd is de kwaliteit van vve in Emmen in de afgelopen drie jaar sterk verbeterd. Naast de gemeente hebben ook de voerschoolen stappen genomen voor verdere versterking van de voor- en voerschoolse kwaliteit. De condities waaronder vve wordt uitgevoerd zijn voldoende. Ook de kwaliteitszorg heeft een impuls gekregen. Er wordt gewerkt op uniforme wijze met cyclische systemen van analyseren en doelen stellen, verbeteringen oppakken tot slot evalueren. De voerschoolen werken nu veel opbrengstgerichter dan voorheen. De overige onderdelen zijn stabiel ten opzichte van de meting in 2013-2014.

Uit het onderzoek op de twee vroegscholen en uit de vragenlijsten van de dertien vroegscholen blijkt dat ook daar de kwaliteit van de voerschoolse educatie is gestegen.

Vervolgafspraken

De inspectie volgt vanaf 1 augustus 2016 de kwaliteit van vve in de gemeente Emmen via het reguliere signaalgestuurd toezicht.

6 Reactie van de gemeente

Dit rapport beschrijft de oordelen van de inspectie over de kwaliteit van de voor en vroegschoolse educatie in gemeente Emmen.

Daarnaast hebben wij de gemeente gevraagd haar eigen kwaliteit te beoordelen en dat samen met de oordelen van de inspectie te vertalen naar de ontwikkelingsrichting van het vve-beleid.

Hieronder geeft de gemeente haar reactie:

De gemeente Emmen heeft naar aanleiding van deze rapportage geen noodzaak gezien om een beleidsreactie te sturen.